

فمینیسم بوم‌گرای اجتماعی در برابر فمینیسم بوم‌گرای فرهنگی: رهایی و شب‌بخیر مامان اثر مارشال نورمن

احسان حبیبیان

دکتری ادبیات انگلیسی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران مرکزی، ایران

کیان سهیل (نویسنده مسؤل)

استادیار، گروه زبان و ادبیات انگلیسی، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران

چکیده

مقاله‌ی حاضر به بررسی دو تا از نمایشنامه‌های پیشگامانه‌ی مارشا نورمن به نام‌های *رهایی* (۱۹۷۷) و *شب‌بخیر مامان* (۱۹۸۳) در پرتو نقد فمینیسم بوم‌گرای می‌پردازد. از منظر نقد فمینیسم بوم‌گرای ساختارهای دوگانه و سلسله‌مراتبی فرهنگ مردسالارانه غربی دلیل سلطه‌جویی بر زنان و تخریب محیط زیست است. به طور کلی، مطالعات فمینیسم بوم‌گرای به دو گروه اصلی تقسیم می‌شود: فمینیسم بوم‌گرای اجتماعی و فمینیسم بوم‌گرای فرهنگی. از این روی، نویسندگان مقاله با در نظر گرفتن تئوری‌ها و اعتقادات هر دو گروه نشان می‌دهند چگونه ساختارهای دوگانه و سلسله‌مراتبی سرمایه‌داری مردسالارانه به طور فرهنگی و اجتماعی به سرکوب و بهره‌جویی زنان و طبیعت می‌پردازد و سپس بیان می‌دارند چگونه نورمن در آثار خود این ساختارها را به چالش کشیده و به تضعیف آنان می‌پردازد. در پایان نتیجه‌گیری می‌شود درک نورمن از رابطه‌ی بین زن و طبیعت ارتباط نزدیک‌تری با اعتقادات و نظرات فمینیست‌های بوم‌گرای اجتماعی دارد تا فمینیست‌های بوم‌گرای فرهنگی و اینکه وی پیوند میان زن و طبیعت را بیشتر به مثابه‌ی یک محصول فرهنگی-اجتماعی در نظر می‌گیرد تا یک حقیقت زیست‌شناختی.

واژگان کلیدی: فمینیسم بوم‌گرای فرهنگی؛ محیط زیست؛ دوگانگی طبیعت-فرهنگ؛ مردسالاری؛ فمینیسم بوم‌گرای اجتماعی.